

Як виявити корупцію за допомогою Єдиного державного реєстру судових рішень

У цьому розділі йтиметься про судові дані. Вони будуть корисні журналістам і громадським активістам, які хочуть дізнатися про справи, у яких фігурує певний посадовець, виявити корупційні ризики у державному відомстві або просто натрапити на цікаву тему для розслідування.

Єдиний державний
веб-портал
відкритих даних

Міністерство
цифрової трансформації
України

1 / Відкриті дані	03
2 / Що можна знайти за допомогою цих даних	05
3 / Як дізнатися про судові справи, у яких фігурує певна людина	07
4 / Як шукати інформацію у Єдиному державному реєстрі судових рішень	09
5 / Сервіси на основі відкритих даних	12

Дізнатися про судові справи, фігурантом яких є певна людина, та рішення усіх українських судів ви можете за допомогою таких наборів даних, як «Список справ, призначених до розгляду» та «Єдиний державний реєстр судових рішень». Їх публікують на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних від грудня 2018 року. Їх розпорядником є Державна судова адміністрація (ДСА). У наборі даних про справи, призначені до розгляду, міститься інформація про усі засідання, що відбулися чи мають відбутися у певну дату, назву суду, предмет позову, імена сторін у справі та суддів, які її розглядають. У реєстрі судових рішень містяться тексти ухвал, постанов і вироків.

- [Список справ, призначених до розгляду](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2022 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2021 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2020 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2019 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2018 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2017 рік](#)
- [Єдиний державний реєстр судових рішень за 2016 рік](#)

* На Єдиному державному вебпорталі відкритих даних ДСА оновлює реєстр нерегулярно, тому перевіряйте дату оновлення набору.

Зверніть увагу! Список справ, призначених до розгляду, та реєстри судових рішень, починаючи від 2006 року, доступні також та продовжують оновлюватися на [офіційному сайті](#) ДСА.

Хоча всі дані суду опубліковані у форматі відкритих даних, для зручності та оперативності пошуку інформації також часто використовується [Єдиний державний реєстр судових рішень](#) і розділ «[Стан розгляду справ](#)» на порталі Судової влади України.

Наразі адміністратор реєстру розробляє нову промислову модель для автоматизованого знеособлення відомостей, які не можуть бути розголошені у текстах судових рішень в умовах воєнного стану. У зв'язку з цим у публічній частині реєстру з кінця вересня 2022 року майже не оприлюднюються нові рішення щодо кримінальних справ, а також прихована значна частина раніше вже опублікованих документів. Рішення почнуть публікуватися у штатному режимі після запуску моделі в промислову експлуатацію або після закінчення воєнного стану – в залежності від того, що настане раніше.

2 / Що можна знайти за допомогою цих даних

05

Дізнатися про судові справи, у яких фігурує певна людина.

У випадку із державним посадовцем ви можете знайти, що він вчинив корупційне правопорушення – отримав хабар, не подав декларації, діяв в умовах конфлікту інтересів. Натрапити на тему для цікавого розслідування можна у змісті будь-якого судового документу: наприклад, чиновник [судиться за мільйонний борг](#), якого не зазначив у декларації.

Перевіряти у судових реєстрах варто не лише посадовців, а й будь-яких фігурантів ваших розслідувань. Це допоможе краще зрозуміти, хто ця людина; чи могла вона, скажімо, профінансувати політичну партію на значну суму чи стати власником успішного бізнесу, а також – простежити її зв'язки. Наприклад, на початку 2020 року журналісти Bihus.Info, розплутуючи історію про рейдерське захоплення агропідприємства, саме за допомогою інформації про списки справ, призначених до розгляду, [з'ясували](#), що зміни в реєстр вносила так звана «чорна реєстраторка», а один із рейдерів був пов'язаний із народним депутатом Миколою С.

Дізнатися про корупцію у певному відомстві.

У 2017 році журналістка Bihus.Info, читаючи у реєстрі судових рішень документи, у яких фігурували бронетанкові заводи, натрапила на [історію](#), що вони закуповували запчастини у підставних фірм. Для програми зняла про це сюжет, але кінцевих бенефіціарів схеми тоді з'ясувати не вдалося. Лише за два роки тема дістала продовження і переросла у [гучне розслідування](#).

Моніторити судові рішення за певними видами злочинів.

У такий спосіб регулярно шукає теми для публікацій інтернет-видання [«Судовий репортер»](#), чиї журналісти читають у реєстрі вироки за корупційні правопорушення, злочини проти національної та громадської безпеки тощо.

3 / Як дізнатися про судові справи, у яких фігурує певна людина

07

Зайдіть у розділ «[Стан розгляду справ](#)»
на сайті «Судова влада України»

Введіть ПІБ потрібної вам людини
у пункті «Сторона по справі»

Пам'ятайте, що кожен українець може мати повних тезок, і в такому випадку система видасть вам інформацію, яка стосується також їх. Ідентифікаторів, які б дозволили вирахувати потрібну людину, у реєстрі немає. Тому у пригоді стане пошукати такі відомості у тексті судових рішень. Це може бути місце роботи, якісь біографічні дані тощо.

Також можете спробувати під час пошуку виставити фільтр за регіоном у відповідному вікні. Проте такий пошук може бути не завжди репрезентативним, адже фігурант міг вчинити правопорушення не у своїй області, чи справа розглядається в суді іншого регіону за інституційною підсудністю.

Здійсніть пошук і дослідіть отримані результати

08

Перш за все звертайте увагу на відомості в таких розділах таблиці:

- У стовпці «Назва суду» ви побачите, який суд розглядає справу. Часом завдяки інформації з нього можна відкинути справи за участю повних тезок вашого фігуранта з інших регіонів України.
- У пункті «Склад суду» будуть вказані судді, які розглядають справу. Інколи трапляються випадки, коли справа потрапляє до родичів фігуранта чи його знайомих, які не можуть винести об'єктивне та неупереджене рішення. У такому випадку суддя має взяти самовідвід. Якщо цього не сталося – це привід зацікавитися справою і провести подальше розслідування.
- Зі стовпця «Сторони спору» можна дізнатися, ким є ваш фігурант – позивачем чи відповідачем.
- У розділі «Предмет позову» ви побачите, про що йдеться у справі.
- У стовпці «Стадія розгляду» можна дізнатися, на якому етапі перебуває справа, і якщо її розгляд іще триває – побачити дати наступних судових засідань.

Ознайомтеся з текстами судових рішень

Для цього потрібно натиснути на номер справи у відповідному стовпці – і вас перенаправить до документів за нею у реєстрі судових рішень. Імена людей, адреси, номери автівок, документів або банківських рахунків у текстах рішень будуть приховані. Проте хто є позивачем і відповідачем – ви уже знаєте із сайту «Судової влади».

4 / Як шукати інформацію у Єдиному державному реєстрі судових рішень

09

Інформацію у [Єдиному державному реєстрі судових рішень](#) шукають двома основними способами – за контекстом і за допомогою фільтрів. За потреби їх можна комбінувати.

Як шукати інформацію за контекстом

Для цього вам необхідно ввести ваш пошуковий запит у полі «Пошук за контекстом». Це може бути назва чи код ЄДРПОУ державного відомства, яке ви перевіряєте на потенційну наявність корупційних правопорушень. Або можна шукати за статтями кодексів, якими передбачена відповідальність за певні види правопорушень. Наприклад, якщо ви хочете дізнатися про всі справи, у яких судять за хабарництво, для цього необхідно ввести у пошуковому полі «ст. 368 КК України». Також ваш запит може складатися із тексту, який має бути в потрібному рішенні. Наприклад, якщо ви виконаєте пошук за словами «проведення обшуку», то отримаєте усі рішення, у яких слідчі просили на це дозвіл.

Пошук можна уточнювати за допомогою таких логічних операторів, як OR, AND, NOT, “ ” тощо. Про те, як ними користуватися, радимо прочитати в [інструкції](#) до реєстру.

- За допомогою фільтрів у розділі «Суд та судді» ви можете обрати одну чи кілька областей, конкретний суд або суддю, а також інстанцію – першу, апеляційну чи касаційну.
- За допомогою фільтрів у розділі «Судове рішення» можна шукати конкретні документи за їх номером (наприклад, вирок, номер якого вказаний у [Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення](#)), задати часові межі та форму судового рішення – вирок, ухвалу, постанову тощо.
- Фільтри із розділу «Судова справа» допомагають шукати рішення за певними видами злочинів. Вони дозволяють отримати схожий результат, як із пошуком за статтями у контекстному полі. Проте жоден із цих способів не є досконалим – під час внесення документу до реєстру працівники суду можуть помилково віднести документ до іншої категорії, а номери статей часом згадуються в текстах рішень за іншими справами. Тому, якщо ви, скажімо, готуєте огляд судової практики за певними злочинами, радимо шукати інформацію обома способами.
- Фільтр «Справа №» дає змогу знайти всі рішення у справі за її номером.
- У пункті «Статус сторін судового процесу» ви можете відфільтрувати справи, де фігурантами є фізичні чи юридичні особи, державні органи.
- У пункті «Сортування» радимо відразу ж виставити параметр «за датою ухвалення рішення | за спаданням», щоб читати рішення від новіших до старіших, або навпаки – «за датою ухвалення рішення | за зростанням». Перший – зручний, коли ви, скажімо, моніторите всі нові вирoki певного суду, другий – коли хочете дослідити документи за певною справою у хронологічному порядку.

Як уже зазначено вище, із текстів судових рішень вилучається персональна інформація – імена людей, адреси, номери автівок, документів тощо. Коли ви знайшли у реєстрі судових рішень цікавий документ і хочете дізнатися хоча б хто є позивачем і відповідачем – скопіюйте номер справи, зайдіть у розділ «[Стан розгляду справ](#)» на сайті «Судова влада України», вставте його у відповідний пункт і здійсніть пошук. Їхні імена будуть вказані у стовпці «Сторони спору».

Якщо справа ще перебуває на етапі досудового розслідування, цей спосіб у переважній більшості випадків не спрацює. У такому випадку людей можна спробувати встановити за допомогою «підказок» у тексті рішень. Якщо, скажімо, там йдеться про начальника якогось державного відомства – зайдіть на його офіційний сайт і погляньте, хто його очолює.

Щоб дізнатися додаткові деталі у справі, наприклад, дозволи на обшуки, призначення експертиз, ухвали про арешт майна, обрання запобіжного заходу підсудним, вам потрібно виконати пошук за номером провадження у реєстрі досудових розслідувань. Для цього скопіюйте номер провадження в Єдиний реєстр досудових розслідувань із «шапки» документу, вставте його у поле контекстного пошуку в реєстрі судових рішень і знайдіть інші ухвали, у яких він фігурує.

«[Бабуся](#)» від Opendatabot

«Бабуся» – бот для швидкого та зручного пошуку за судовим реєстром. Бот вміє шукати слова, словосполучення або відсутність певних слів у судовому реєстрі.

Пошук у ньому здійснюється за контекстом. Система фільтрів має такий вигляд:

- У першому вікні ви можете обрати необхідний вид судового рішення – вирок, ухвалу, постанову тощо.
- У другому – тип справи: цивільні, кримінальні, господарські чи адміністративні.
- У третьому вікні є можливість обмежити хронологічні межі пошуку одним, двома чи трьома останніми роками.
- В останньому, четвертому вікні, ви можете обрати судову інстанцію – першу, апеляційну чи касаційну.

Результати сервіс видає від новіших до старіших. Змінити це, щоб читати знайдені документи в хронологічному порядку, немає можливості. Також у «Бабусі» є функція підписки, щоб отримувати сповіщення про нові рішення за вашим запитом. Для цього вам необхідно натиснути кнопку «Підписатися на оновлення» і на наступному кроці обрати будь-який зручний для вас месенджер. Зручним є те, що внизу кожного документу ви знайдете посилання на решту рішень у цій справі.

Працювати із даними суду можна і за допомогою сервісу «Opendatabot» у [Telegram](#), [Facebook Messenger](#), [Skype](#) і [Viber](#). Для цього цього натисніть кнопку «Шукати», а далі оберіть розділ «Для юристів». У ньому ви зможете за ПІБ людини дізнатися про всі судові справи, де вона є позивачем чи відповідачем, а також шукати інформацію у реєстрі судових рішень за номерами справ, кодом ЄДРПОУ, назвою компанії та за ключовими словами.

За допомогою цього сервісу можна зручно аналізувати судові рішення. Він має як безоплатний пошук, так і розширену платну версію. Якщо ви журналіст, то можете зв'язатися з розробниками системи та безоплатно отримати доступ до повного функціоналу.

Для пошуку вам необхідно ввести ваш запит і натиснути на зображення лупи. Якщо ви використовуєте повний доступ, то у вас з'явиться можливість у лівому бічному меню обрати величезну кількість фільтрів. За допомогою них буквально у два кліки можете відокремити потрібні справи за їх номером, інстанцією, типом судочинства чи учасниками процесу – конкретним суддею, адвокатом, арбітражним керівним. Також тут є можливість виставити фільтр за сумами грошей, які фігурують у текстах документів.

«Суд на долоні» поєднує у собі дані з 15 реєстрів. Якщо ви натиснете у тексті судового рішення на номер закону, то у віконечку, що з'явиться праворуч, зможете відразу прочитати його зміст. У випадку з назвою компанії – отримаєте інформацію про неї з реєстру юросіб, з адвокатом – із реєстру адвокатів тощо. Це дозволяє значно спростити роботу та не перемикатися на пошук даних у додаткових джерелах.

Під час роботи зверніть увагу, що у сервісі «Суд на долоні» доступні судові рішення, починаючи від 2018 року. Тому радимо паралельно шукати інформацію в офіційному реєстрі, порівнювати кількість знайдених результатів і, якщо там їх виявиться більше – додатково опрацьовувати документи, яких немає в сервісі.